

KARMA

Agostos 2026

EDITÖRDEN

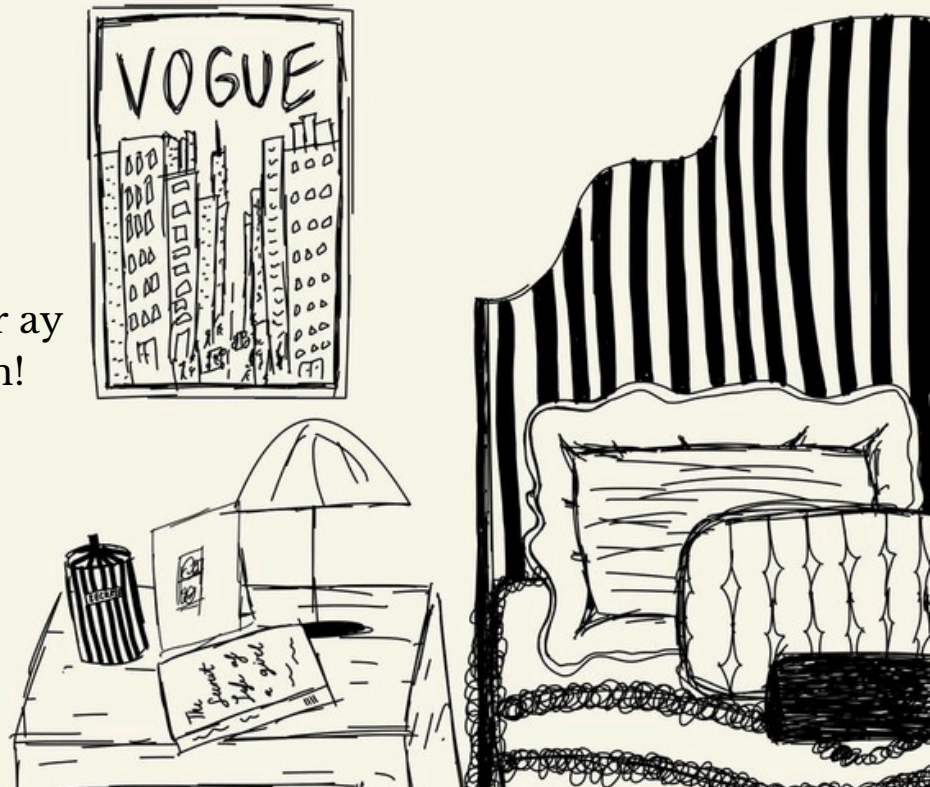
Dicle Ç.

Değerli Dergi Karma okuyucuları, esenlikler!

Sıcak havalara, uykusuz geceler, serin akşamlar, ferahlatıcı içecekler, festivaller, düğünler ve gençlik eğlenceleriyle beraber dolu dolu geçen bir ayın daha sonuna geldik. İçimiz biraz buruk olsa da anıların zihnimizin bu yazıya ait olan kısmında büyük bir yer kapladığını biliyoruz.

Bizler bu ayki sayımızda birkaç yenilik yaptık, bazı yazarlarımız köşe yazısı tarzıyla yazmaya başladılar. İçlerinde sinema, mitoloji, spiritüelizm, sanat, psikoloji ve kişisel tecrübeler gibi daha birçok türün yer aldığı köşe yazılarımızı okurken umarım keyif alırsınız! Eğlenmek için abartılı şeylere ihtiyacımız yok bence. Gün içinde havanın hafiften serinlemeye başladığını hissettiğinizde de dışarıya çıkıp soğuk bir içeceklerle beraber ufak bir yürüyüş yaparak da bu ayın tadını çıkarabilirsiniz.

Kendinizce ne kadar dolu dolu geçirebiliyorsanız o kadar dolu geçirdiğiniz bir ay olması dileğiyle, esen kalın!

İçindekiler

- 05.Yalnızlık Bir Seçim Mi?
- 06.Dogma 95: Gerçekliğin Manifestosu
- 07.Görünmez
- 08.Ruha Kazınan Sanat
- 10.Son Dal
- 11.Birinci Yılımızda Bir Olmak
- 12.Amazon Kadınları
- 13.Hasat Tanrıçası Demeter
- 14.Her Doğan Güneşle Başka Biri Olmak
- 15.Kediler Sahiplerine Benzermiş
- 16.Kadınım
- 18.Mükemmellik Takıntısı
- 19.Beni Adınla Çağıracağın O Son Yaz
- 21.Tablodan Sızan Güneş
- 24.Orada Kal, Ben Geçerken
- 25.Ders Kitabında Kalan Bir Adam ve İlgisizlik
- 26.Yolculuk Mu Hedefi Değerli Kılar?
- 27.Kitaplar Neden Arkadaşlarımız Gibidir?
- 28.Ayraçlar

Künye

Genel Yayın Yönetmeni

Rumeysa Sözer

Editör

Dicle Ç.

Yazarlar

Lost

Defne Ufuklar

İklim Taşkeser

Betül Peri Aktaş

Zeynep Gökce

Aytunç Adıgüzel

Sena

Calypso

Bade A.

Sude Yavuz

Berfin Önel

Olca Geçer

Utku Temiz

Azelya Doğan

Sümeyye B.

Evin Aktaş

Bade A.

Zeynep Işıl Kelle

İlaydanur Kurtak

Bade Pusat

Çizerler

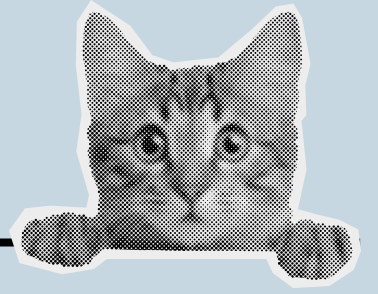
Sude Arslan

Grafik Tasarımcılar

Dicle Ç.

Ada Kalkandelen

Biraz İçime Oturdum

yalnızlık bir seçim mi?

Yazar: Lost

Yalnızlık Gerçekten Bir Seçim Mi? Hiç insanların arasında durup yine de kimseyle gerçekten temas etmediğini hissettiğin oldu mu? Bu duygu psikolojide "yalnızlık" olarak tanımlanıyor ve basitçe tek başına olmaktan çok farklı. Yalnızlığın kişinin arzuladığı sosyal bağlarla sahip olduğu bağlar arasındaki uyumsuzluktan doğduğunu söylüyorlar. Yani mesele kaç kişiyle konuştuğun değil, kurduğun bağın derinliğidir aslında.

Peki ya bu durum bir seçim mi?

Bilinçli olarak yalnız kalmayı tercih edenler var. Zihni toparlamak, kendini dinlemek ya da üretkenliği artırmak için işlevsel olabilir bu seçim. Literatürde bu deneyim "solitude" olarak adlandırılıyor. Ancak bu tercih ile yalnızlık hissi aynı değildir. Yalnızlık çoğu durumda kişinin doğrudan kontrolünde olmayan bir duygudur ve sosyal ihtiyaçların karşılanmamasıyla ilişkilidir.

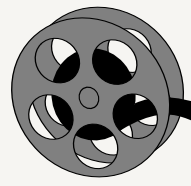
Dışarıdan bakıldığında seçim gibi görünen durumların ardında çoğu zaman psikolojik süreçler bulunuyor. Reddedilme deneyimleri, güvensiz bağlanma örüntüleri ve travmatik yaşantılar, kişinin ilişkilerden geri çekilmesine yol açabilir. Bu geri çekilme ise incinmeyi azaltmayı hedefleyen bir savunma düzeni olarak çalışıyor. Ayrıca da depresyon ve sosyal kaygı, sosyal etkileşimi daraltarak yalnızlık deneyimini yoğunlaştırıyor. Bireysel etkenlerin yanında çevresel koşullar da belirleyici oluyor. Hızlı şehir yaşamı, parçalı gündelik rutinler ve dijital iletişimin baskınlığı, temasın niceliğini artırırken niteliğini zayıflatabiliyor. Özellikle de sosyal medya kullanımının, yüzeysel etkileşimleri çoğaltıp derin bağları sınırlayabildiğine dair bulgular vardır.

Ama yine de tüm yalnızlık deneyimleri olumsuz değildir.

Kısa süreli ve isteyerek yaşanan yalnızlık, dikkatini içe yönleltmeni, düşüncelerini düzenlemeni ve yaratıcılığını beslemeni sağlayabiliyor. Bu durumun süreklilik kazanıp kazanmadığıdır tehlikeli, kritik olan. İstenmeyen ve kalıcı hale gelen yalnızlık, psikolojik iyilik halini düşürüyor ve fiziksel sağlıkla ilişkili riskleri artırıyor. Bizler bağ kurmaya yönelik bir varlığız. Bu ihtiyaç karşılanmadığında ise ortaya çıkan yalnızlık, çoğunlukla bilinçli bir tercihten değil, eksik kalan bir bağdan kaynaklanıyor.

Zaman zaman yalnız kalmayı seçebiliriz. Fakat yalnızlık duygusu çoğu durumda bu seçimin ötesinde, psikolojik geçmiş ve çevresel bağlamın kesişiminde ortaya çıkar. Acaba kararlarımızı belirleyen şey gerçekten özgür irademiz mi, yoksa o iradeyi şekillendiren deneyimlerimiz mi? Düşünün.

Sine -spiral

Sine-Spiral köşesinin ilk yazısında sinema için oldukça önemli bir “ilk” adımı konuşacağız. Geçmişten günümüze doğru sinemanın işleyişine, kurallarına baktığımızda tarih 1995’i gösterirken Danimarka’da bir takım hareketlenmeler gözüküyor. Evet, bu tahmin ettiğiniz hareketlenme Dogma 95’in ta kendisi. Sinemanın rahatsız edicilik prensi Lars Von Trier ve adeta seyirciyi masasına oturtan Vinterberg tarafından başlatılmış bu avangart film hareketi alışlagelmiş sinema kimliğini oldukça farklı bir şekilde tekrar yorumladı.

10 yıl sonra kurucuları tarafından feshedilse de sayısız şaheser elde edildi bu akım sayesinde. Filmleri incelemeden önce neymiş bu Dogma 95 ona bakalım.

Öncelikle özellikle French New Wave'den alışkın olduğumuz kusursuz çekimler ve tek plan açılar artık yok. Kamera elde ve sürekli hareket halinde. Sen filmin izleyicisi değil adeta oradaki kahramanısın. Kameranın elde olması da yetmez, yapay ışıklandırmalar, ekstra eklenen sesler hatta kurgulanmış bir stüdyo bile yok. Her şey gerçek. Her şey nasılsa elde edilen kayıtlarda da oynama olmadan aynen gösteriliyor. Hiçbir yapay estetik kaygı güdülüyor, tek amaç olanı göstermek ve seni de ona tanık etmek. Kendilerini jenerikten bile uzak tutup yönetmen değil bu anı kaydeden bir belgeselci olarak görüyorlar. Hiçbir oyun da sergilemiyorlar izleyiciye. Ne bir optik illüzyon ne de bi zaman-mekan manipülasyonu.

Bu hareketin ilk filmi olan The Celebration (Festen) kişisel olarak beni etkileyen filmler arasında rahat ilk ona girer. Babalarının yaş gününde oldukça nezih ve ılımlı bir kutlama sırasında küçük kardeşin yıllar sonra yaptığı bir itiraf sonrası o gösterişli ve kusursuz anın nasıl kaosa dönüştüğü, kimsenin saygıda kusur etmediği saygın insanların gerçek yüzlerinin nasıl olduğu seyirciye izletilmekle kalmıyor; bir sandalye çekip o masaya oturtuyor. Böylesine sinemanın alışlagelmiş kurallarını yıkan bir akım için oldukça başarılı bir ilk yapım.

Dogma 95 söz konusu ise Lars von Trier’e değinmemek saygısızlık olurdu. Bu sefer biraz kendime ayrıcalık tanıyıp konuyu tamamen kenara atmadan konuşmak istediğim bir filmi kayırıp öne alıyorum. Tam olarak Dogma 95 sayılmasa da hareketten beslenen ve yine çağına damga vurmuş bir film. Film demek az kalır insanı tokatlayan hatta yerlerde süründüren bir görsel kayıt. Evet o film, Dancer In The Dark.

Bu filmi bu kadar konuşmak istememin sebebi bu akımdan oldukça beslenmesi ve aynı zamanda bu akıma çok net ters olan bazı yapı taşlarını da içinde barındırması. Film tamamen akımın amaçladığı gibi yoğun bir çıplaklık ve el kameraları ile tamamen doğal mekanlarda kayda alınmıştır.

D
o
g
m
a

95 Yazar: Defne Ufuklar gerçekliğin manifestosu

Bildiğimiz Dogma 95’te sonradan müzik eklenmez kuralı ise sanki zamanında trier’in kendisi tarafından yazılmamış gibi ayaklar altına alınır. Çünkü bu film normal bir filmin aksine müzikaldir. Öyle mutlu, renkli, cıvı cıvı bir müzikal gelmesin ama aklınıza. Tam aksine Bjork’un o çaresiz anları kusursuz sesi ile buluşmuş ve saniyeler aktıkça her şarkıda izleyici sanki dikenli çiviler üzerinde yürüyormuş gibi hissettiriyor bu müzikal bizlere. Bu filmi belki de daha çarpıcı yapan şey ise Dogma 95’in sizi içindeymiş gibi hissettirmesi. O çaresizliğe sizi tanık etmesi ve durduramamanız.

Sine-Spiral köşemizin bu ilk yazısında hayran olduğum bir sinema akımına ve iki güzel filme değindim. Sinemanın sadece kusursuz açılar yakalamak olmadığı, derin hikayelerin yalın çekim teknikleri ile izleyiciye ne kadar çıplak sunulabileceğini gösteren bu akıma şans vermelisiniz. Benim tavsiyem kesinlikle Festen ile başlanması. Bu sinema yolculuğunda Sine-Spiralsız ve Dergi Karmasız kalmayın. İyi okumalar ve keyifli seyirler.

MÜREKKEP, KADRAJ VE SATIR ARALARINDAN TAŞAN TECRÜBELERİM

GÖRÜNMEZ

Yazar: İklim Taşkeser

♪ Her yerde saç var, yerlerde saçlar...

Her yerde saçlar var. Yatağın yanında oturduğum sandalyenin çevresinde, halılarda, parkelerde; her yerde, benim geçip ve oturduğum her yerde onlarca tel saç var. Bir yenisini kopartınca yenisi geliyor. Öbürü bitince diğeri. Kitap da okusam, film de izlesem, hatta düşünsem bile elim hep ne renk olduğunu çözemediğim saçlarımın içinde dolaşıyor.

İlk başlarda zikzaklı yol çizen saçları arıyordu ellerim. Ama devamında artık ne tür olursa olsun kopartmaya başladım. Uzun, kısa, kalın, ince demeden hepsini. Bir tel ve devamı, belki de üç tel birlikte... Ardından ne zamana kadar? Annemin "İklim, elini çek saçından," diyen sesini iştinceye kadar.

Şu an bile elimi saçıma götürmemek için zor duruyorum. Direniyorum. Annemin "Her yerde saçlar var," diye kızmasını da artık istemiyorum. Bir tür dürtü aslında bu hastalık. Bir iç rahatlatma. "Bunu da çekeyim, tamamdır," demenin bir yolu sanki. Ama tamam olan neydi? İşte asla cevabını bulamadığım soru...

Stresle başladı aslında. Sınav döneminde. Ardından bitmek bilmeyen varoluşsal sorunlar vb. Bir takıntı, bir illet aslında. Bu son dediğim kaç vakit oldu bilmiyorum.

Çevremdeki herkes "Yeter, koparma," deyip kızıyor ama kimse "Neden?" demiyor. İşte benim zoruma giden de bu aslında. Bir sonuç görürseniz onun nedenini neden merak etmezsiniz ki? Artık sorsanız da cevaplamam. Bende kalsın, defterlerimde, yazılarımda, notlarımda, benimle kalsın.

Bilgilendirme amaçlı;

Görünmez olan hastalık Trikotillomani; stres, endişe ve Obsesif-Kompulsif Bozukluk (OKB) başlıca nedenleridir. Kişinin bulunduğu stresle başa çıkmak için kaşını, saçını, kirpiğini yolduğu bir hastalıktır. Sonucunda saç ve kıl kaplı bölgede kelleşme görülür. Tedavi yöntemleri ise bir terapiye gitmek, psikiyatri uzmanlarından ilaç tedavisi almaktır. Lütfen en küçük bir belirti görünce bile hemen aile bireylerinize bunu bildirin. Hafife alınacak bir şey değil. Keşke basit bir şey deyip geçmeseydim.

Bilerek yapmıyorum. Kendime zarar da vermek istemiyorum. İstemsizce elim gidiyor saçıma ve bir tel soğuk parkelere çarpıyor... Hani her şey kontrolüm altındaydı benim? Hani düzen benim istediğim gibiydi? İşte o vakit anlıyorum ki aslında bunu da başaramadım. Kontrol hiçbir zaman benimle olamamıştı. Parmaklarım benim en büyük katilim. Bir zamanlar kabarık diye yakındığım kıvrıcık saçlarımın en büyük katilleri. Dürtüler de onun kardeşi. İki bir olmuş, beni yıkmaya çalışıyorlar ve ben bunu fark etmeme rağmen bir şey yapamıyorum. Elimden gelen tek şey, hiçbir şey.

İzlemeyi seven tayfa için;

Animasyon: Trichotillomania

Film: Bad Hair Life

Belgesel: Trichster

Çizer: Sude Arslan

azametin tuvali

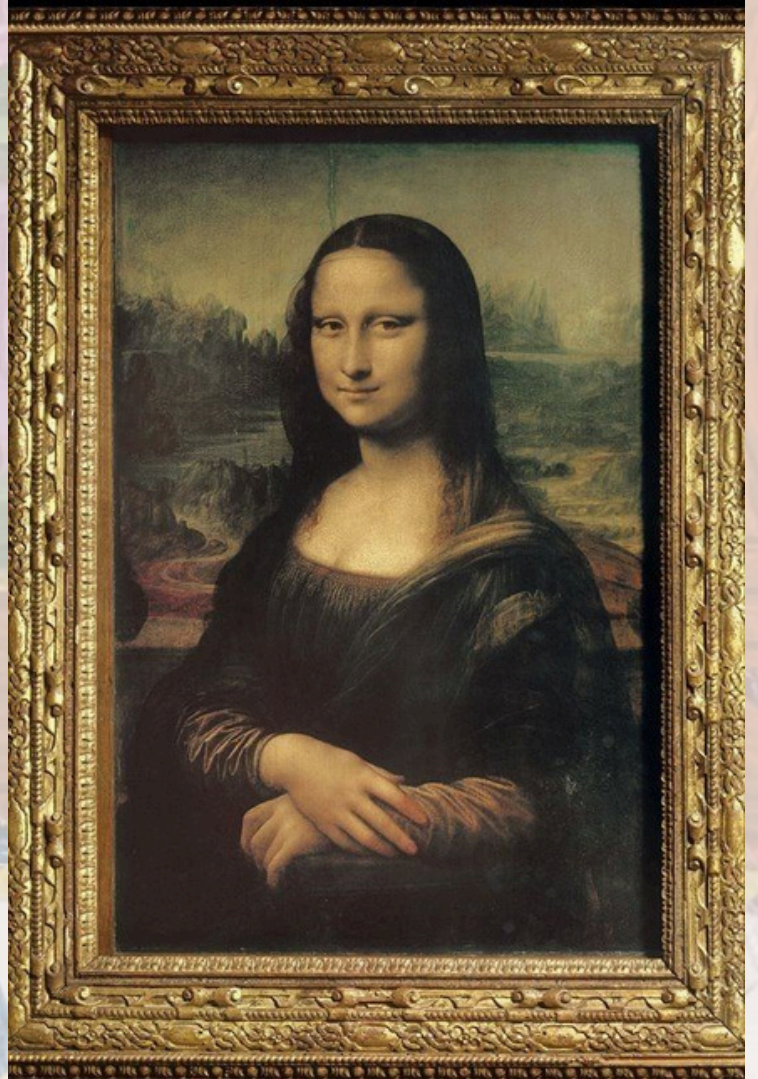
Ruha Kazınan Sanat

Sanat, en eski tarihlerden beri insanın duygu, düşünce ve daha birçok farklı ifade biçimiyle kendini dışa vurmasını sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Resim, müzik, edebiyat, heykel, tiyatro ve sinema gibi sanat dalları; bireyin yalnızca izlediklerini ve baktıklarını değil, hissettiklerini de ifade etmesine izin verir. Bu yönüyle sanat, her daim toplum arasında bir iletişim dili olmuştur. Kullanılan renkler, notalar, sözcükler ve çekim perspektiflerinin her birinde bir hissiyat vardır. Benim çok beğendiğim ve gerçekten bu etkiyi iliklerime kadar hissettiğim bir olaydan bahsedeceğim.

Mona Lisa Etkisi

Bir müzede ya da kendi çizdiğimiz bir resme, bir tabloya baktığımızda karşılıklı bir bakışma olduğunu hissederiz. Bir galeride sağa ya da sola doğru hareket etsek bile portrenin gözleri adeta bizi takip ediyormuş gibi görünür. İşte bu olaya Mona Lisa etkisi adı verilir.

Adını Leonardo da Vinci'nin Mona Lisa adlı eserinden alan bu durum, yalnızca resmin enteresanlığından değil, insan beyninin görsel bilgiyi yorumlama biçiminden kaynaklanır. Mona Lisa etkisi, sanatın yalnızca bakılanı değil, hissedileni de şekillendirebildiğinin güçlü bir örneğidir. Bir ressamın fırça darbeleri, yüzyıllar sonra bile izleyiciyle içten bir bağ kurabilir. Bu durumda sanat eseri yalnızca bakılan bir nesne olmaktan çıkar; izleyicisiyle bakışan, kalbine dokunan, kafasını karıştıran ve duygusal bir etkileşim kuran bir olaya dönüşür.

Rönesans Dönemi sanatçıları, insanın dış görünüşünü değil, kalbinin sesini aktarmaya çalışıyordu. Onlar için bir bakış, söylenmemiş, içte kalan binlerce cümleyi taşıyabilir; tek bir gülümseme ise yıllar boyunca anlamını koruyabilirdi. Bu yüzden eserlerindeki her ayrıntı, bakan kişiyi duygularıyla yalnız bırakan sessiz bir anlatıya dönüştü. Yüzyıllar geçmesine rağmen Leonardo da Vinci'nin gizemli bakışları ve Michelangelo'nun taştan figürleri hâlâ aynı içtenlikle insan ruhuna dokunmayı sürdürüyor.

Ancak zamanla Barok Dönemi ortaya çıktı ve hareketin, ışığın, gölgenin büyük bir ustalıkla kullanıldığı bu dönemde sanat, yalnızca bakılandan ziyade hissedilen bir deneyime dönüştü. Tablolarda görülen her hareket; acıyı, sevinci, kıskançlığı, umudu, korkuyu ve mutluluğu tüm çıplaklığıyla halka sunuyordu. Rönesans ruha dokunurken, Barok yoğun duyguları ele aldı. Ama her ikisinin de ortak amacı aynıydı: insanın kalbine işlemek.

Belki de sanatın tamamen ortak amacı budur. Bir resme baktığınızda bazen size her şeyi hissettirebilir. Hatta bazı eserler yıllar sonra bile aklınıza gelir. Zihninizin hafızasında kalan mutluluk, acı, huzur, hasetlik, pişmanlık ve inanç hep aynı kalır; değişen yalnızca dönem isimleri olur. Renkler solabilir, mermerler çatlayabilir, oyunun perdesi kapanabilir ama içimizde yaşamaya devam eder. Nitekim bir olayın, bir kişinin, bir başarının ya da bir acının içimizde kalabilme potansiyeline fazlasıyla sahip olması gibi... Ne tatlı bir durum, değil mi? Her şey bitiyor ama içimize dokunan bu şeyler hâlâ yaşamaya devam edebiliyor. Dahası, bizi biz yapan şeylerden biri oluyor.

Sanatın gücü bazen uzun bir bakışmada, bazen tek bir ritimde, bazen de tek bir sessizlikte saklıdır. Bir filmin sonunda, sinema salonunda seyirciler salonu terk ettikten sonra uzun süre yerimizden kalkamıyorsak, bir tiyatro oyunu bittikten sonra dakikalarca alkışlamayı bırakmak istemiyorsak ya da bir tablonun karşısında zamanın nasıl geçtiğini fark etmiyorsak, bunun sebebi sanatın sadece gözümüze değil, ruhumuza da hitap etmesidir. Ruhumuzun bir köşesinde, kalbimizin kapalı bir odasında yaşamaya devam eder. Zamana bazı şeyler yenik düşebilir ama bazıları da zamana rağmen insanın içinde kök salmayı başarabilir.

Yazar: Betül Peri Aktaş

İnsanlık Hâli

—Son Dal

Yazar: Zeynep Gökce

Yaşattı mı umut? Sanırım son ana gelinceye dek yaşattı ve ardından öldürdü.

Bir daldır umut. Hiçbir ihtimal kalmadığında, yolun sonuna gelindiğinde tutunduğumuz son daldır. Aslında umut bahaneden ibarettir. Yaşamak için ürettiğimiz bahanelerdir. Acı çekeriz, bu sefer her şeyin bittiğini düşünürüz ve son çaredir umut etmek. Yıkılmamak için umuda sarılırsın ama zaman geçtikçe seni tükettiğini fark etmezsin bile.

Belki fallara, tarotlara ya da rüyalarına sığınırsın. Hiçbir anlamı olmayan o şeyleri öyle bir bakış açısından görürsün ki her biri anlam kazanır. Oysaki onlara o anlamı veren de sendin.

Peki umut neyi kandırdı? Aklını mı yoksa kalbini mi?

Sanırım her ikisi de.

Bahanelerle kandırmayı umduğun kalbindi ancak tüm gerçeklerin farkında olan zihnini susturmak için verdiği çaba yine senin canını yaktı.

Gerçeklerden kaçmak için kullanılan umut öldürürdü çünkü umut koca bir karanlığın içindeyken kendimize tuttuğumuz bir ışıktır ancak bazı ışıklar vardır ki olmasaydılar bizim için daha hayırlılardı.

Bazı ışıklar vardır ki geriye kalan son aydınlığı içine çeker ve en sonunda bizi zifiri karanlıkta bırakır.

Umuta sığınarak hayata tutunuruz belki. Ama ya gerçekle yüzleşirsek? İşte o zaman yıkılırız. Gerçekler kapıyı çaldığında ve tutunduğumuz o ışığın koca bir saçmalık olduğunu fark ettiğimiz zaman öyle bir yeniliriz ki hayata, öyle bir düşeriz ki hiçbir yardım eli bizi ayağa kaldırmaya yetmez. Öyle ki, bize bu yenilgiyi yaşatan da kendimizdik. Bunca zaman çektiğimiz acının hesabını sormak isteriz, öfkemizi bir yerden çıkarmak isteriz ancak tek sorumlu kendimiz ve tutunduğumuz umudumuzdu.

Ne umut ettiğimize değer ne de "Bunca zaman umut edip acı çektim, peki sorumlusu kim?" dediğimiz zaman tek cevap "Kendim," olduğunda yolumuza bakabiliriz.

Umut etmek istiyorsanız ilk önce yenilmeye hazır mısınız bunu düşünmelisiniz. Çünkü bazı umutların sonucu beklediğimiz gibi olmaz.

Umut yaşatır sanırsınız ama en çok o öldürür.

~ Belki de umut etmek hataydı. Ama olsun, bu da İnsanlık Hâli.

Düşünce Limanı

Birinci Yılımızda Bir Olmak Yazar: Aytunç Adıgüzel

Merhaba arkadaşlar, esenlikler dilerim. Umarım hepiniz iyisinizdir. En azından bu yazıyı yazarken tüm iyi dileklerim sizlerle.

Dergi Karma ailesine yeni katılan biriyim. Durum böyleyken, kapıyı usulca aralayıp kendimi tanıtmanın uygun olacağını düşündüm. Müsaadenizle bu satırlarda önce kendimden birkaç kelime bahsedeyim, sonra birlikte konuşacağımız konulara dönelim.

Benim adım Aytunç. Aytunç Adıgüzel.

İnsan kendinden bahsetmeye başlayınca, aslında hayatında ne kadar az ilginç şey olduğunu anlıyor. Bende de durum pek de farklı sayılmaz, açıkçası. İki elim, iki ayağım, günlük telaşlar ve yarına dair umutlarım var. Tıpkı herkes gibi. Bunun yanında, kayda değer ölçüde bahsedebileceğim, beni gerçek dünyadan ve günlük sıkıntılardan kaçırın kitaplarım ve ara sıra komşularımızın sabrını sınavan kemanım var. İşte ben ve bütün servetimden sizlere bahsettim. Dahasını mı merak ediyorsunuz? Onlar bu saydıklarım kadar aceleci değiller. Diğer sayılarımızda genişçe tanışırız.

Dergimizin birinci yılını kutlarken bir anda "bir" in peşine düşme kararı aldım. Sahi bir nedir? "Kime göre neye göre?" dediğinizi duyar gibiyim. Haklısınız, matematik öğretmeni "Rakamdır," der. Bir sözlük de elbette bu kelimeyi birkaç satırda açıklar.

Fakat biz biliriz ki bazı ifadeler sözlüklerden de kalıplardan da taşar. Galiba "bir" de onlardan biri.

Çocukluğumdan bu yana "bir" kelimesini ilk duyduğumda rakamdan önce birleşmek, bütün olmak gelir. Aynı sofrada oturmak, birlikte gülmek, sevinmek... Çünkü insanı güçlü yapan tek başına kazanmasından ziyade birlik olup ayakta kalabilmesidir.

Farklı hayatlarımız var. Farklı hayatlarımız, farklı hikayelerimiz, farklı kültürlerimiz, farklı düşüncelerimiz... Birimiz siyahı severken birimiz beyazı. Birimiz çay severken diğeri kahve. Böylece fikirler ayrılıyor, sesler yükseliyor.

Bugün bizi birbirimizden ayıran düşüncelerimiz, ekonomik ayrılıklarımız, kültürel farkımız hatta siyasi farkımız bizi "bir" olmaktan alıkoymamalı. Aksine farklılıkların bize verdiklerini bir dezavantaj olarak görmeyi bırakıp hepsini birleştirici bir güç olarak kullanmalıyız. Ancak bu şekilde sağlam ve tam bir "bir" oluruz.

"Bir" olalım derken tekdüzelikten de kaçınmak gerekiyor elbette. "Bir" olmak aynılaşmak demek değil. Örneğin bir orkestra düşünelim. Orkestrada sadece tek bir enstrüman var. Sizce bu bir orkestra mıdır? Tabii ki hayır. Orkestra telli, üflemleri bir sürü çalgıların bütününe denir. Farklılıkların ahengi orkestrayı orkestra yaptı. Görmüş olduğunuz gibi aynılık bizi "bir" yapmadı.

Peki madem aynılık bizi "bir" yapmadı, başka bir çözüm yolu düşünelim. Tamamen aynı milletten bir toplum "bir" olabilir mi?

Bu kez de tarihten bir örnek verelim: Gazneli Devleti'ni yıkılış safhasına götüren savaşı kimlerle yapmıştı? Elbette Türklerle. O halde tek millet de bizi "bir" yapmaz.

Şimdiye dek bizi ne aynı düşünce "bir" yaptı ne de aynı millet. Peki ya hep birlikte "bir" hedefe yürüsek? Evet arkadaşlar, bana göre bizi "bir" yapacak olan ne ait olduğumuz milliyet, ne aynı düşünmek. Bizi "bir" yapacak olan sağlam bir hedef. Olabildiği kadar farklı fikir olsun. Olabildiği kadar farklı millet olsun. Fakat tüm bu farklılıklar tek bir hedefe yönelsin: Evrensel ve örfi değerleri sağlam tutan bir toplum oluşturmaya. Böyle bir toplum olduğunda "bir" olmamak için önümüzde engel kalmayacağına eminim.

"Bir" olma çabasında toplum birlikteliğine bu kadar değindik fakat toplumu oluşturan bireylerin de kendi içinde "bir" olması gerekiyor. Çünkü topluma özü sözü "bir" insan lazım.

Sonuç olarak beni okuyan kıymetli okurlarıma vereceğim ufak reçete: Öncelikle kendinizi "bir" tutun. Daha sonra olabildiği kadar büyük bir "bir" için arayışta olmanız gerekiyor. Günün her anı yapsanız yeter.)

Dergimizin birinci yılı bizim için sadece bir zaman kavramı olmadığını, özellikle bazı rakamların bir sayı sembolünden öteye geçtiğini umarım size anlatabilmişimdir. Yazım hakkındaki görüşlerinizi isterseniz tarafıma isterseniz dergimize bildiriniz beni çok memnun edecektir. Bir sonraki sayıda görüşmek üzere. Kendinize çok iyi bakın arkadaşlar.

Enyo'nun Yolunda

• Amazon Kadınları

Yazar: Sena

Amazon kadınları temelde Ares'in kabile kadınlarıdır. Yunan mitolojisinde proto-feminist olan figürlerdir. Amazon ulusu Themiskyra olarak bilinmektedir. Samsun'da, Thermodan kıyısının ovasına denir; Terme Çayı olarak da bilinir. Samsun'u ziyaret edenler Amazon kadınlarının ruhunun hâlâ gezindiğini fark ederler.

Amazonlar sadece Themiskyra değildir. Efes, Kyme, Sinope, Priene, Myrina, Lesbos ve Mytilene gibi şehirlerde Amazonlar hakimiyetinde tasfir edilir. Şu bilgiyi de dip not olarak eklemem gerekir. Antik Yunan sadece bir devleti kastetmez. Temelde polis (şehir) dediğimiz topluluklarla birleşerek oluşmuştur. Her şehrin kendi yönetimleri, hatta ayrıca temsili tanrıları vardır.

Amazonlar belli mitlerde karşımıza çıkar:

Herkül ve Hippolyte
Bellerophon ve Amazonlar
Achilles ve Penthesila
(Achilles'in Şarkısı kitabını okuyanlar hatırlayabilir.)

Bu mitlerde temelde yenilerek tasfir edilirler.

Kısaca Amazonlar hakkında temel bilgileri verdiğimi düşünüyorum. Mitlerde yer alan Amazon tasfirleri ile Yunanlıların aslında kadınlara bakış açılarını anlayabiliriz.

Öncelikli olarak Antik Yunan'ın temel zıtlıklarını görmemiz gerekir. Kaos ve düzen aracılığıyla bütün mitler oluşur. Amazonlar bu konumda öteki ve kaos fantezileridir. .

Normalde kendi devletlerinde dışarıya adım atamazlarken; Amazon kadınları erkeklerle savaşıyor, erkekler olmadan özne olarak kalabiliyorlardı Yunanlıların Amazonlara olan nefretlerini Pers savaşı sırasında olan propagandalardan anlayabiliriz. Amazon tasvirlerinde Pers gibi giydirilmişlerdir. Bu durum kendi içlerinde yer alan kadınları barbar olarak gördüklerini gösterir.

Amazonların yaşayıp yaşamadığı konusu hep bir tartışmadır. Büyük bir çoğunluk İskit halkına bakışı temsil ettiklerini düşünüyor. Yunanlılar için pantolon giyen, ok atabilen, savaşan ve erkek kadınların eşit olduğu kabile en radikal biçimde mitolojilerine yansımıştır. Jeannir Davis'in "Savaşçı Kadınlar Amazonlar" kitabını okuyabilirsiniz. Kısaca "Amazon Kadınları" aslında gördükleri savaşçı kadınları açıklama çabalarının bir yansımasıdır. Bu yarattıkları fanteziler kendi düzenlerini(!) kanıtlamalarını sağlamıştır. Düzenleri sayesinde çoğu mitte kabile ve deli olarak gösterilen kadınları yenmişlerdir.

Hasat Tanrıçası Demeter

Ağustos sürdükçe yaz mevsimi daha da uzaklaşıyor. Yaz eğlenceleri ve serin akşamlar çok yavaşça elimizden kayıp gidiyor. Hasat zamanı başladı ve önceden ektiğimiz ürünler sonunda olgunlaştı. Pek becerikli çiftçilerimizden sonra tükettiğimiz ve tüketeceğimiz tüm bu mahsüller için teşekkür bekleyen bir tanrıça var. Hasat, bereket, tarım ve anneliğin tanrıçası: Demeter.

Demeter, en çok kaçırılan kızı Persephone'u aramaya çıktığı, onun yokluğunda yas tuttuğu efsanesi ile bilinir. Mite göre, Persephone çiçek toplarken aniden yer yarılır ve Hades Persephone'u kaçırıp yer altına, onu ebedi eşi olmaya götürür. Bu sırada Demeter zavallı kızının yardım çığlıklarını duyar fakat müdahale edemez.

Dokuz gün boyunca yemeden içmeden, kalbine zehir gibi yayılan bir endişeyle kızını arar.

En sonunda Hekate ve Helios'un yardımıyla, Tanrıların Kralı Zeus'un, Hades'ten özellikle Persephone'u kendisine eş olarak almasını istediğini öğrenir ve öfkeden küplere biner. Daha sonra yaşlı bir kadın kılığına girip Eleusis'te bir sarayda dadılık yapmaya başlar. Olimpos'a bir daha geri dönmez, resmen tanrıçalığını bırakır. Kuraklık, açlık ve ölüm Demeter'in yokluğuyla birlikte gelir.

Olimpos tanrıları Demeter'i ocağına geri davet ederler, ona armağanlar verip yeryüzüne bereket dağıtmaya devam etmesine ikna etmeye çalışırlar. Fakat Demeter hiçbir hediye kabul etmez, sadece kızını görmek ister. En sonunda çaresiz kalan Zeus, Hades'e bir mesaj yollar. Ona Persephone'u Olimpos'a geri getirmesini emreder. Bahar Tanrıçası geri gelir fakat o annesiyle buluşmadan önce, Hades ona bir nar tanesi yedirir. Persephone ise yeraltında yemek yiyen birinin oraya geri dönmek zorunda kalacağını bilmiyordur.

Bundan sonra Persephone soğuk ayları yeraltında Hades ile, hasat ve bahar aylarını ise annesiyle geçirdi. Kızı yeraltından geldiği zamanda Demeter toprağa hayat verdi, insanoğlunu besledi. Persephone Hades'e geri döndüğünde ise soğuk geldi, toprak kurudu. Böylece Hasat Tanrıçası görevine devam etti.

Demeter'in kızına olan bağlılığı hem tehlikeli hem de muazzam. Bir tanrıça kızına olan özleminden toprağı beslemeyi bırakıyor. Öyle bir yas tutuyor ki yüceliğinden ve gücünden vazgeçerek insanların arasına bile karışıyor. Persephone gelince insanoğluna meyveler sebzeler armağan ediyor, gidince ise tekrar karanlığa karışıyor. Hasat Tanrıçası'nın biricik kızına olan sevgisi bolluk da, yokluk da getirebiliyor. Hasat zamanı yeni yeni geldi fakat geldiği gibi bitecek. Sadece bir kaç aya, Persephone yeraltına geri dönecek ve Demeter'in üzüntüsü, soğuğu ve karanlığı getirecek.

Her Doğan Güneşle Başka Biri Olmak

Yazar: Bade A.
Çizer: Sude Arslan

"İçimizde yalnızca bir kişi yok; birçok kişi var. Her gün başka biri uyanıyor içimizde."

Bir iki kez kendinize sordunuz ama cevap hep değişti, sen kimsin? Ne olmak, kim olmak istiyorsun? Nelerden hoşlanıyorsun ve hoşlanmıyorsun? Ne yapmak istiyorsun?...

Aslında şimdi kendime sorduğumda yine cevaplarımdan eminmişim gibi hissettiriyor, hep öyleydi bunca zaman soruşlarımda. Ama her sene, her ay, her gün bu sorulara verdiğim cevaplar değişti. Yine değişeceğini çok iyi biliyorum. Belki sıfırdan şekillenmez tabii, içinde değişmeyen onca şey var. Ama değişen bakış açısıyla, öyle şekilleniyor ki, aynı cevapları farklı dillendiriyorum belki.

Çünkü ben değiştim, her gün. Dünyaya nasıl baktığım bile değişti her saniye başı, dünyanın duruşu bile değişti ben bu cümleleri yazarken, ben nasıl aynı kalayım? Hep farklı bir renge büründü gözlerimin içinde benliğim ve hayat. Karanlığın içinde elemle geçirdiğim günler, belki de şimdi bakınca sadece öyle hissettiğim günler başka biri olarak yaşarken, bugün daha aydınlık bir günün ortasında, adım bile bambaşka gibi geliyor, tınsı bile farklı, hissettirdikleri başka.

Hepimizin benlik karmaşası farklı şekillerde vuruyor kendini dışarı. Kimisi kendini bulamıyor bu yolda, kimisi hayatı, kimisi de hangi "ben" olacağını.

Belki de hiç gözükmez dışardan bu ikilemler, sanki hep "o" kişiymişsiniz gibidir, aynı gözükürsünüz, aynı yürür, aynı davranır, aynı yaşarsınız. Ama tek bir his bile sonsuzlukta kaybolmaz, zihninizin içinde her gün açılan ve kapanan kapıların çetelesini bile tutamazsınız. Belki de saçınızın modeli ve renginde bile yansır bu, ne olacağını bir türlü seçemezsiniz. Seçiminiz de her an değişebilir. O bile belirsiz değişimlere mahkumdur. Dün nelerden hoşlanıyordum hatırlıyorum, ama bugün neden hoşlanmıyorum artık onlardan? Emin değilim. Resim çizdim mesela geçen yaz, sürekli. Ben bunu yapmaktan keyif alıyorum, evet derdim. Ben bu kişiym işte...

En son ne zaman çizim yaptığım defterin sayfalarına rüzgar değdi bilmiyorum. Kim bilir ne zaman değer onu da bilmiyorum. Belki bir kere kendimizden uzakta yaşayabilseydik hayatı, ve başka biri gibi izleyebilseydik kendimizi, kararlarımız doğruya en yakın olurdu. Zaten kendimize bu kadar yüklenmemizin, sıkılmamızın sebebi bu değil mi? Sonsuza kadar kendine mahkumsun. Bir saniye dur artık kendimle vakit geçirmek istemiyorum, diyemiyoruz. Sonsuza kadar kendinlesin ama kendini bile tanıyamıyorsun, başkasını nasıl tanıyasın? Ben bile kendimi bilmiyorum, sen beni nasıl bilebilirsin?

Ben dün gece sevdiğim ve sevmediğim şeyleri sabaha bile taşıyamıyorum.

Gün doğmadan siliniyorlar benimle beraber. Ve her sabah yeni biri olarak uyanıyorum, gecedan kalan bir iki hatıra ile. Yeniden tanışıyorum kendimle, yeni benliğimle. "Evet, bu benim işte," dediğim şey bile, bugün bir yabancıya aitmiş gibi hissettiriyor. Her gün aynada benzer bir görüntü karşılıyor beni, ama aynı yüzün altında yaşayan bin insan var sanki. İki gün önce içime huzur serpiştiren şarkı, boğazımda düğümleniyor şimdi. Kocaman bir evin içinde sürekli odalar arasında gezmek gibi...Ev dışardan aynı, sadece yıllar değişiyor usulca ona. Biz ise içerde sürekli bir odadan diğerine gidiyoruz, her odada başka bir bizi bırakıyoruz. Ama ben kim olduğumu biliyorum artık. Tüm odalarda bıraktığım kimliklerim, hepsi benim. Dünya sürekli değişirken ben tek bir kişi olarak stabil kalsaydım, toprağın altında kalan bir bedenle aynı hayatı paylaşırdım. Kim olduğumu hatırlamak ve her halime sıkı sarılmak, bırakmamak üzere tutmak zorunda değilim. Aksine sabah yeni bir ben ile tanışmak için günü doğurabilirim. Kim olduğumu bilememek kayıp değil, yeniden doğmak için bir fırsat. "Biz" sabit bir kimlik değil, güneş değdikçe renk değiştiren gölgeleriz, her sabah yeniden biri olabiliriz.

"Her yol başka bir hayat demektir. Seçmediğimiz her şey, hâlâ bizim içimizdedir."

KEDİLER

Sahiplerine Benzermiş

Geçen gün gözüm kedime ilişti. Kıvrılıp yüzünü sandalyeye gömüyor ve yine de ne kadar rahat olduğu çok uzaktan anlaşıyordu. Bu uyuyuş bana birini hatırlattı: Kendimi. Sadece uyuyuşu da değil; mizacı, davranışları, tüyleri, gözleri... Hatta miyavlamasındaki melodi bile evde gün içinde söylediğim kelimeleri taklit etmeye çalışıyor gibi..

Ben kedilerin sahiplerine benzediğine hep gönülden inanmışımdır. Birisi bana kedisini tanıttığında istemsizce o ikisi zihnimde tek bir karaktere dönüşür. "Bana kedinin söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim," gibi bir şey işte. Fakat bizimkini daha da gözlemleyince anlıyorum ki direkt bizim evdekilerin tüylü bir versiyonu gibi. Hem de hepimizden biraz biraz. Peki, bizimle vakit geçirdikçe mi bize benzemeye başladı yoksa bize benzediği için mi sahiplenildi? Bunun biraz da psikolojik tarafına değineyim.

Aslında işin psikolojik tarafına bakılırsa cevap her ikisi de. Araştırmalar ve makaleler insanların kendilerine benzeyen kedileri sahiplenme eğilimlerinin daha fazla olduğunu söylüyor. Viyana Üniversitesinde yapılan bir araştırmada kedilerin, sahiplerinin davranışlarını birebir yansıttığı ve hatta bu durumun kadın sahipler ve dişi kedilerde daha belirgin olduğunu okumuştum. Makyaj yaparken kedinizin yanınıza gelip sanki kendine de yapılmasını bekliyormuş gibi baktıkları o ısıltılı bakışlar veya siz kitap okuyup kahvenizi yudumlarken yanınıza kıvrılıp aynı huzuru hissetmesi tesadüf değilmiş meğer. Bizimki bir prens olmasına rağmen ben de o davranış yansımasını kolaylıkla görebiliyorum. Belki de onlara bu kadar sadık olmamızın sebebi de budur. Bizim gösteremediğimiz o narsist özelliği o kadar masum bir şekilde bizlere gösterebildikleri için. Sahi narsistlikleri de neye göre? Bana göre onlar sadece tahtalarının tadını çıkaran prensler ve prensesler.

[Şuan koltukta battaniyemi üzerime çekmiş bu yazıyı yazarken bile ekranımın arkasında sanki benimle ilgili kötü şeyler yazma dermişçesine bakan bir çift göz var. Diyor ki umarım beğenirmişsiniz. :)]

Yazar: Zeynep Işıl Kelle

KADINIM

Evimizin evimin büyük demir kapısının önünde dururken ellerimle ceplerimi yokladım. Anahtarlarımı arıyordum. Sahi, hangi cebime koyardım ki anahtarımı? Uzun zamandır kapıyı kendim açmamıştım. Bilmiyordum. İçimde son yıllarımın en büyük burukluğu yerini genişletirken yavaşça merdivenleri çıkmaya başladım. İçimden eve girmek de gelmiyordu ama geride kalan izleri kaybolmadan yakalamak için son saatlerde olduğumu biliyordum.

Ceketimin sağ iç cebinden bulduğum anahtarla bu kez dairenin kapısını açtım. İçeri attığım ilk adımım la burnuma hafifçe bir koku çarptı. veya ben öyle sandım. Ama süslü kadındı zalim, parfümünü sıkmadan çıkmazdı evden dışarı. Dağılmış evde yürümeye başladım. Kalana ne de zordu ayrılık. Giden eşyalarını alır çeker giderdi de anılar yine olduğu yerde kalırdı. Fotoğraf çerçeveleri, hediyeler, anılar; hâlâ duruyordu öylece karşımda.

Sokak lambasının içeri giren sarı ışığını takip ederek camın kenarındaki koltuğa kuruldum. Sigaramı yaktım, kokusu yavaşça parfüm kokusunu yok etti. İzleri kaybolmadan yakalamıştım yakalamasına ama kaybetmezsem delirecektim sanki.

Gözlerim yavaşça camdan aşağısına kaydı. Karşımda öylece duran şimdi başka bir anıydı. Sokağın köşesine baktıkça kalbim hızlandı, sigaranın kokusu çekildi sanki evden; yerini yeniden o çiçeksi tınıya bıraktı. Dudaklarımda da bir sıcaklık vardı. Gözlerimi kapattım.

Ne kadar da heyecanlıydık. Üçüncü dördüncü buluşmamızda falan olmalıydık. Sarıldık, evlerimize dağılacaktık artık.

İkimizin de yüzünde büyükçe gülücükler yerleşmişti her şeyden habersiz. Ayrıldık, hâlen çok yakındık.

Yaklaştık, ikimiz de çok çekingen; çok kaygılıydık. Öpüştük, utangaç tavırlarla ve büyükçe bir aşkla. Sigaramın alevi parmaklarımı ısıtmaya başlamışken nihayet gözlerimi camdan ayırabildim. Bu meret de sade sade hiç gitmiyordu.

Yanına ya kırmızı rujlu bir izmarit ya da içecek bir şey arıyordu insan. Aynı sakın adımlarla mutfağa ilerledim.

Bulaşıklar öylece duruyordu. Her yer darımadumandı ancak toplayacak gücüm bir süre olmayacaktı. Suyu kaynatmaya başlayıp dolabı açtım, yeşil kupa sabah bıraktığım yerde değildi. Gözlerim yığına kaydı ve ruj izini hemen seçti.

Kupasını almamıştı, üstelik kendi imzasıyla birlikte bana bırakmıştı.

Gülümsemdim.

Gülümsemiştik. En çok bu mutfakta. Yemek yaparken yahut bir şeyler içerken. Kahkahalarımız hapsolmuştu sanki bu küçük odaya. Kulaklarımda çınlamaya başladılar. Sabah huysuzca uyanıp beni kahvaltı hazırlarken görünce yüzüne yerleşen gülümsemeler kapıdan içeri girdi, elini her yaktığında attığı çığlıkların ardından kondurduğum öpücükler masaya oturdu, en son mutfağa bıraktığı "Yarın eve geç gel, eşyalarımı almaya geleceğim. Karşılaşmayalım," notuna da bir kahve ikram ettim.

Öpücüklerin arasına sıkıştım, köşe sandalyelerin birinde kendime yer buldum. Yine sigaramı yaktım, kahvemden bir yudum aldım.

Asla kapanmayan balkon kapısının aralığından tenime bir yel değdi. Evin içi soğumuştur, eski sıcaklığından eser yoktu ve bir daha asla olmayacaktı.

Bu evin tüm sıcaklığı oydu, neşesi, baharı.

Üşüdüm.

Üşümüştük. Artık ilerleyen buluşmalarımızdaydık. Ellerimizi ceplerimizde tutuşuyorduk. Soğuk bizi birbirimize daha da çok yaklaştırıyordu. Kar taneleri saçlarımıza aklar düşürürken beni yola çektin. Saat gece yarısını geçmiş olmalıydı ki evlerimize yaklaşan o dar sokakta kimsecikler yoktu. Yağan karın sana getirmiş olduğu neşe ve sana bakan gözlerim vardı yalnızca. Mutluyken, hayranken ne kadar da güzel görünüyordun.

Kaydın, düştün.

Sanki evren o kaygan buz parçasını ikimiz için yerleştirmişti tam da ayağının altına. Gülmeye başladın, ben de güldüm. Ama kanıyordu dizin. Birlikte evime çıktık. Hayranlıkla etrafı inceledin, ben de dizinle ilgilendim. Yeşil ~~kupanda~~ kupada sana bir kahve yaptım. Dışarıdaki kışın bir anlamı kalmamıştı sanki. Ev öylesine sıcak, öylesine huzurluydu. fırtınadan uzak.

Uyuduk.

Sonra bahar geldi, şubatın tam da ortasında.

Sigaram yeniden parmaklarımı ısıtmaya başlamışken duvara bastırdım, söndü. Kupanın rujlu tarafından son yudumumu aldım, tezgaha bıraktım ve çıktım.

Salona girdiğimde oradaydın. Her zamanki köşende oturmuş kitabını okuyordun. En sevdiğin plağı pikaba yerleştirdim.

Sessizce çalmaya başladı.

Oda hâlâ sigara kokuyordu, parfüm sıkmamış mıydın?

Başımı dizine koydum.

Boşluğa düştüm, adam söze girdi.

"Bana bıraktığın bütün bu hayatın yaşanan aşkların değeri yok artık ben sensiz olamam, artık anlıyorum,"

Sonra kalktın, kitabın bitmiş miydi ki? Ama geç olmuştu zaten. Yatacaktın herhalde. Kapıyı açtın. çıktın. kapattın.

Hava soğuktu, üşürdün. Keşke üzerine bir şey alsaydın.

Şarkı bitti.

(Söz yazarlığını Mehmet Teoman'ın, seslendirmesini Tanju Okan'ın yapmış olduğu "Kadınım" adlı müzik eserinden esinlenerek yazılmıştır.)

Yazar: Sude Yavuz

Mükemmellik Takıntısı

perfectionism algısı

Spiral bir kısır döngü olan mükemmellik takıntısı, başka bir söyleyişle yaşanabilecek kusurlara karşı oluşan endişe ve bunun ardından bitmek bilmeyen tatmin doyumsuzluğu hissidir. İyi sonuçların arasındaki küçük yanlışlara odaklanarak bütünü unutan, en iyisi olmadığı takdirde bir "hiç" olduğunu düşünen veya kusurlarından dolayı kendini fazlasıyla suçlayan insanlar, mükemmel olma hissine kapılan kişilerdir.

Hayatımızın içinde olan bu algıyı sinematografide, müzik sektöründe ve edebiyatta da bulmak mümkün. Çünkü eseri yaratan kişi kendinden ve çevresinden bir parçasını aktararak duygularını gözler önüne serer ve bu sayede kitlelerce ses getirir.

Sinema sektöründe mükemmellik algısının en iyi işlendiği yapımlardan biri "Siyah Kuğu" (Black Swan) filmidir. Darren Aronofsky'nin yönetmen koltuğunda oturduğu Siyah Kuğu filmi Nina adındaki balerin mükemmeliyetçi kişiliğinden dolayı yaşadığı psikolojik çöküşleri ve kişilik bozukluklarını ele alan psiko-gerilim yapımıdır.

Yirmili yaşlarının ortasındaki Nina Sayers, Kuğu Gölü balesindeki başrol karakterleri kazanmaya aday olduğunda yaşadığı yoğun baskı ve stres yüzünden mükemmelize ettiği hayale karşı narsist bir tutum sergiler. Başrol karakterler siyah ve beyazı temsil eder lakin Nina masum beyaz kuğuyu oynayabilecek ruha sahipken siyah kuğunun tehlikeli arzusuna karşı savunmasız kalır ve bu sayede kişilik bozukluğu açığa çıkar. Ayrıca San Francisco'dan yeni gelen Lily adındaki balerin özgüvenli duruşuyla dikkat çekince siyah kuğu rolü için potansiyel bir aday olur.

Yazar: Bade Pusat

Bu sayede mükemmellik takıntısı iyice harlanan Nina'nın içinde bastırdığı karanlık taraflarını hem dans ederken hem de davranışlarında rastlarız. Mükemmellik algısı kişinin hedefine ulaşmasını sağlayabilse bile, içten içe çürümesine göz yumar; parçalara ayrılır, değişir ve bir bütün olamadan her tarafa dağılır çünkü artık o kendisi değildir. Sadece mükemmelize ettiği fikrin kuklasından ibarettir.

Mükemmel olmaya nasıl ulaşıldığı önemli tartışma konularından biridir. Siyah Kuğu filminde geçen "Mükemmellik kontrolle ilgili değildir. Kendini bırakmakla ilgilidir," alıntısı gerçek

kişiliğimizin içimizde yatan karanlık tarafımızda bulunduğunu ve mükemmelliğe de bu ölçüde harekete geçerek yaklaşıldığını düşünürken Jean- Louis Barrault "Mükemmellik, ancak her detayın kontrolüyle mümkündür," diyerek Nina'nın eski halini, kusursuzluk için her şeyi hesap ettiği hâlini savunmuştur.

Hikayenin sonunda Nina mükemmelliğe ulaşamamış ve hatta içinde bastırdığı siyah kuğu figürünü ortaya çıkararak toplumumuzda kabul görmeyen büyük bir kusuru gözler önüne sermiştir: Kendin olabilmek.

Hepimizin damarlarında iyi ve kötü kol gezerken Nina'nın en başta yaptığı gibi gölgemizi saklamaya çalışırız. Gölge ise her sıkıştığında büyüyerek bizi avucunun içine alır ve eninde sonunda kendi gösterir, tıpkı kuğu balesinde siyah ve beyazı aynı anda oynayan Nina gibi. Öyleyse ruhumuzun derinliklerinde bir yerde bulunan gölgemiz ağır geldiğinde tutmaya devam mı edeceğiz yoksa serbest mi bırakacağız?

Seçim sizin.

Hayatınızın beyaz kuğusu olup kontrol etmeyi mi tercih edersiniz veya hayatınızın siyah kuğusu olup kendinizi kaybetmeyi mi?

Beni Adınla Çağıracağın O Son Yaz

Ağustos, her şeyin yavaşladığı ve sıcaklığın mermer taşları bile uyuşturduğu o büyük dinlenme mevsimidir. Panjurların arkasına sığınıp gün ışığının odanın zemininde çizdiği sarı çizgileri izlerken, dünya dışarıda gürültüyle akmaya devam eder. Sahiller; yazı en güzel haliyle yaşamak, biraz olsun özgür ve sorumsuz hissetmek isteyenlerle dolup taşar. Ama içeride, o loş serinlikte zaman genişler. Gitmenin kaçınılmazlığına duyulan bir güven değil bu; aksine, o an paylaşılan şeyin gerçekliğine, zamanın bile onu aşındıramayacağına duyulan o sessiz inançtır.

Fizik bize bir nesnenin hızı arttıkça onun için zamanın yavaşladığını söyler. İnsan ruhu için de geçerlidir bu; hayatı ne kadar yoğun, ne kadar "hızlı" yaşarsak, o anlar zihnimizde o kadar genişler ve yavaşlar. Sevgiyle hissettiğin o melodramik ritimler, tam da bu yüzden o ağır ağustos sıcaklığına kafa tutar.

B.'deki Villa ve Zamanı Bükme Sanatı

Call Me by Your Name'de, Kuzey İtalya'nın o adsız kasabasındaki (B.) taş villada geçen o altı hafta tam olarak bu fizik kuralının kanıtıdır. Elio ve Oliver için zaman, nehrin soğuk sularında, şeftali ağaçlarının gölgesinde ve piyano tuşlarının arasında o kadar hızlı, o kadar yoğun akar ki; o kısa yaz koca bir ömre yayılır.

Elio, odasında müzik notalarını temize çekerken ya da eski kitap sayfalarını karıştırırken aslında zamanı yavaşlatmaya, o yoğunluğu mermere kazımaya çalışmaktadır. Çünkü Aciman dünyasında gençlik; her an ellerimizin arasından kayıp gideceğini bildiğimiz o olgun

ağustos incirleri gibidir. Onu yaşarken bile geçmişe duyulan o sızının adı, şimdiki zamanın nostaljisidir.

"O sabahları da ettiğim tek dua, zaman dursun diyeydi. O yaz hiç bitmesin, Oliver hiç gitmesin."

Peronlar, Raylar ve Find Me'nin Şarkısı

Sonra trenler girer devreye. Find Me (Bul Beni) kitabında Aciman, hikayeyi müzikal terimlerle böler: Tempo, Cadenza, Capriccio ve Da Capo. Her bir bölüm, hayatın farklı hızlarda akan tren yolculukları gibidir. Elio'nun babası Samuel'in Roma'ya giden bir trende Miranda ile karşılaşması, Elio'nun Paris'te bir piyanist olarak rayların sesine karışan yalnızlığı ve Oliver'ın New York'ta, gitmeye can attığı o uzak istasyonların hayaliyle yaşaması...

Bir tren garında, sonsuza kadar beraber yolculuk yapacağını bildiğin birinin başka bir perondan kalkan o trene binişini izlerken, gözlerinin içine bakarak veda ettiğin o anları düşün. Zaman o an akmayı bırakır. Orada, o gürültülü vedanın tam ortasında, insanı acıdan koruyan tuhaf bir güven tınısı vardır" Trenleri seviyordum; tıpkı istasyonlar gibi, insana henüz başlamamış ya da çoktan bitmiş bir hayatın eşliğindeymiş hissi veriyorlardı. Rayların üzerinde, iki şehir arasında askıda kalan o zaman diliminde kim olduğunun, nereye ait olduğunun hiçbir önemi yoktu. Tren, geçmişle gelecek arasında bir sığınaktı; sadece şimdiki zamanın tıkırtısı kalıyordu geriye."

“Vigil” ve Zamanı Durduran Güven

Acıman’ın literatüre kazandırdığı en güzel kavramlardan biri de "Vigil" yani o kutsal nöbet. İnsan, hayatından geçen o en parlak anın, o en hızlı yaşanmış yaz mevsiminin başında sessizce bekler. Yıllar geçse de, saçlarımıza aklar düşse ya da kendimizi bambaşka ülkelerin yabancı sokaklarında bulsak bile, içimizdeki o nöbetçi asla o istasyondan ayrılmaz.

Çünkü bazı vedalar, bir bitişten ziyade koruma altına alınmış birer sözleşmedir. Raylar ne kadar ayrılırsa ayrılın, o trenler hangi uzak şehirlerine doğru savrulursa savrulsun, gürültünün ardında kalan o pürüzsüz melodi hep aynı frekansta çalmaya devam eder. Tıpkı Elio ve Oliver’ın yıllar sonra eski taş evde yeniden karşılaştıklarında, aradan geçen onca kışa rağmen hala o ilk yazın sıcaklığını hissetmeleri gibi. Bir kez o yoğunluğu paylaşanlar için zaman aslında hiçbir şeyi eskitemez.

Son Akor

Panjurların arkasındaki o sarı ışık çizgileri yavaş yavaş yer değiştirip akşamüstünün serin gölgelerine yerini bırakırken, elimdeki kitabın kapağını usulca kapatıyorum. Dışarıda sahiller hala o tasasız, o gürültülü yazın peşinde koşadursun; içeride, o sessiz genleşmenin ortasında bir yerlerde, kalbimin o en kuytu odasında o tanıdık ve güvenli tını yankılanıyor.

Herkes kendi treninde, kendi menziline doğru ilerliyor belki. Ama raylar ne kadar ayrılırsa ayrılın, bazı istasyonlar haritalardan silinmeyecek kadar derine inşa edilir. Kulaklarımda o pürüzsüz frekansın melodisiyle panjurları aralıyorum;

dışarıdaki yaz ne kadar gürültülü olursa olsun, benim içimdeki o nöbetçi, o ilk yazın sıcaklığında sonsuza kadar beklemeye devam ediyor.

Tıpkı Elio’nun o zamansız fısıltısında olduğu gibi, ruhun ritmini bükebilenlerin tek bir ortak duası kalıyor geriye:

“Beni adınla çağır, ben de seni adımla...”

Yazar: Azelya Doğan

Tablodan Sızan Güneş

Yazarlar: Olcay Geçer, Utku Temiz

Varlığını hissetmek istediği birisi olmadığında gerçekten özgür müdür insan? İsteyip de göremediği kişiler, yapamadığı aktiviteler olmadığı sürece hapistekilerden ne farkı kalır? Hiçbir şey yapmak istemiyorken yattığı yerin kendi odası veya hapishane koğuşı olması neyi değiştirir? Hayata dahil olabildiği kadar yaşıyordur bir insan. Olmadığı ölçüde de ölüdür. Ölmek sadece nefes alıp verememek değildir zannımca. Yaşadığını hissedemediğin her an ölüsündür.

Bütün bunları düşünerek uyuyup, bunları gördüğüm kabuslarla uyandığım bir gün daha yaşıyorum. Bir süredir yaşadıklarımın hesabını tutmayı da bıraktım. Bir zamanlar istediğim gibi yaşayamayacağım düşüncesine duyduğum korkuyu, şu an yaşamın kendisine duyuyorum. Gözümü açtığımda tavanımda gördüğüm rutubet ve o pis görüntü güne başlar başlamaz içimi karartıyor zaten. Bir süredir taşınmayı ya da odamı restore etmeyi düşünüyorum lâkin bulunduğu haliyle tüylerimi ürperten odamdan bir türlü kopamıyorum.

Dışardan bakıldığı zaman odam hiçbir zaman pislik içinde olmaz. Bir çöpü masanın üstünde veya bir çorabı olmaması gereken bir yerde göremezsiniz. Lakin odama gereken özeni gösterecek özverim varken onu sevebilecek cesaretim yok.

Yatağımın tam karşısında bir tane tablo var. 2016 yılında bir bit pazarından almıştım. Chet Zar adlı sanatçının Cthulhu adlı eseri idi bu tablo. Alırken sadece gözüme havalı geldiği için almıştım. Arkadaşlarım odama geldiğinde etkilensinler istedim. Fakat böyle bir tabloyu yatağınızın karşısına astığınızda ona az önceki gibi yüzeysel bir şekilde bakmaktan çok onu inceleyip ona kendinizce derin anlamlar atfetmek durumunda kalıyorsunuz. Başlarda havalı bulup aldığım o tablo belki de en büyük korkularımdan birini tetikleyecekti. Resimdeki yaratığın cehennem gibi imgelenmiş bir alanda acı çekmeden duruyor olması, resimde herhangi bir başlangıcın veya bitişin gözükmemesi, yaratığın dışarıdan gelmiş değil, bu karanlık alevlerin içinde büyümüş gibi gözükmesi... Başlangıçta bunların hiçbiri dikkatimi çekmemişti ama buna bakarak uyuyup buna bakarak uyanınca bazı şeyleri zamanla içselleştirdim ve yavaş yavaş kendi ruhumun içinde hapsolmaya başladım.

Okumak bana aktif hissettirirdi fakat artık kafamın içindeki sesleri okuduğum kitaba odaklanacak ölçüde susturamıyorum. Başlarda sadece roman ve hikayelerle vakit geçirirdim. Derin alt metinleri olan yoğun eserler bana pek gelmezdi. Tabloyla geçirdiğim vakit arttıkça kitaplarda aradığım şeyler de değişmeye başladı. Eskiden polisiye tarzı kitaplar beni çok içine çekerek ama zamanla kitaptan beklentim bana okurken haz vermesi veya sürükleyici bir deneyim sunmasından çok, düşündürmesi, alt metinlerinde kaybolmamı sağlaması ve olabildiğince felsefi bir açıdan yazılması yönünde değişti. Belki de bu lanet olası tabloyu almadan önce optimist birisi olduğumu bile söyleyebilirdim. O tabloya bakınca ve kendimce ona anlam yükledikçe yaşadığım ürperti artıyordu. O dokunaçların yaratığın bedenine sarılır gibi durması beni oturduğum yerde nefessiz bırakıyordu. İşin kötü yanı o dokunaçları kestiğimiz zaman resme yeni bir renk dahil olmayacaktı. Her yer çılgılık çığlığa yanarken ondan dökülen üç damla kanı kimse fark etmeyecekti.

Maket yapmayı çok severdim eskiden. Sanki bir mimarlık öğrencisiymiş gibi sürekli estetik yapılar, küçük ölçekli minyatür şehirler yapardım. Buna verdiğim emek ve çaba beni mutlu ediyordu. Yaptığım maketleri çekip arkadaşlarıma gönderiyordum ve çoğu zaman da bu maketleri onlara hediye ediyordum. Zaman geçtikçe ve bahsettiğim sebepler beni değiştirdikçe sanata karşı olan bakışım da değişti. Yaptığım maketler eskisi gibi bakanların içini ferahlatan bir hâl almamaya başladı. Zamanla tablonun bana yüklediği psikolojik yük yetmezmiş gibi bir de emek verip yaptığım maketler bana yük olmaya başladı. Zaten estetik algım değiştikten sonra en fazla 4-5 tane maket yapabildim. Bir maketle ilgilenirken yaşadığım bir olay içimden bu işle ilgilenirken aldığım bütün haz ve neşeyi sildi attı.

Bir gün bu tablonun birebir aynısını bir maket haline getirmeye çalıştım. Tablodaki figürü biblo olarak yapıp o ortamı maket olarak yapacaktım. Bu fikir beni çok heyecanlandırıyordu çünkü sonunda beni bu kadar ürpertmesine ve korkutmasına rağmen o tabloya karşı bir aksiyon alabilecek kadar güçlü hissediyordum. Maketi tablonun orijinaline birebir bağlı kalmayarak kendimden de bir şeyler eklediğim bir haliyle tasarlıyordum. Mesela arka planda sadece yürek yakan ateşler olmayacaktı. Neyi yaktığı bilinmeyen yangın insanın içini yeterince acıtamazdı çünkü. Arka planda ağaçlar yanmalıydı. Yemyeşil bir orman alev almalıydı ki insanlar durumu içselleştirebilsin. Bir nehir akmalıydı mesela. Masmavi değil kıpkırmızı olmalıydı. İnsanlar bu makete baktıklarında güzelleyebilecek hiçbir şey bulamamalıydı. Çünkü eğer ben bu kompozisyondaki figür isem bu ateşin içine doğduğum için değil sürüklendiğim için bu hale gelmişim. İnsanlar bu makete baktıklarında estetik bir haz değil, dehşet duymalıydılar. Bu maketle uğraştığım süreç boyunca gittikçe tabloyla bütünleşmeye başladım. Baktıkça etkilenip kötü hissettiğim tablodaki ana fikrin kendisi oluyordum. O andan itibaren, uzaklaşmadığım bir şeyden kaçabileceğimi düşünmenin gülünç bir yanılgı olduğunu fark ettim. Zorunlu olana yalnızca katlanmak değil, onu sevmek gerekiyordu. Yine de odanın içindekilere kıyasla bir nebze de olsa beni rahatlatılabilen bir pencere vardı. Odamın belki de en dikkat çekmeyen köşesiydi. Meşgul olabileceğim çok farklı alanlar vardı çünkü. Neden pencereden dışarıya bakmak cazip gelmeliydi ki? Ama bir gün rutinlerimin dışına çıkmayı akıl edebilmişim. Etrafı incelemeye başladığımda karşıdaki küçük evin dışındaki bahçenin işleriyle ilgilenen amca dikkatimi çekmişti. Belki de yüz defa karşılaşmışım onunla. Her okuldan geldiğimde kapısının önündeki sandalyede oturuyordu. Bu dikkatimi çeken ama o kadar da önemsemediğim bir detaydı.

Ama o an o amca hakkında düşünmek istedim. Yaşadığı ev derme çatma, her an belediye tarafından kentsel dönüşüme alınabilecek evlerden biriydi. Bu ev onun hayali miydi ya da bu evde barınmaktan memnun muydu? Hayali neydi acaba, ne olmak istiyordu? Acaba çok kötü şeyler yaşadığı için mi buradaydı? Bunları düşünürken şunu fark ettim. Ben bu amcanın hayatını yaşamaktan korkuyordum. İçimde hiç oluşmayan bir kaygı o an filizlendi. Ben de hayalimi gerçekleştiremezsem her gün bir avuç arazim için mi hayatımı yaşayacaktım? Ya da üç adımlık evimde ölmeyi mi bekleyecektim? Silkelenip kendime kızdığımı hatırlıyorum. Ben kimdim veya neydim ki benden yaşça büyük bir insanın hayatını küçümsüyordum? Küçümsüyor muydum? Yoksa kaygılarımın zihnimi ele geçirmesini küçümsemek mi sanıyordum? Zaten amca da yorulmuştu. Sandalyesinde dinleniyordu.

O gün hava güzeldi. Gökyüzünde bulutlar beyaz, güneş turuncuydu. Güzel havaları sevmezdim. Sevmememin nedenini de bilmezdim. Yağmurlu veya kapalı havalar bana daha çok kendimi iyi hissettirirdi. Ama o gün o hava hoşuma gitmişti. Kaldırımlara baktığımda bisiklete binen çocuklar, kamp sandalyeleriyle birlikte sahile inen insanları görmek hayatın o kadar da fena olmadığını hissettirmişti. Ama ben herkese güneşten nefret ettiğimi söylüyordum.

Kapalı havada dışarıda insan görmemek beni rahatlatıyordu. Bunu irdeledim bulutlara bakarken. Ben sanırım üzölmeyi seviyordum.Dışarıda bir şeylerin yolunda gitmemesi beni güncel sorunlarımı düşöndörmeye yöneltiyordu. Yağmurun sesini duymak o an yolunda gitmeyen her şeyin anımsatıcısıydı. Hava kötüyse ben de kötüydüm. Hava kötüyse benle beraber herkesin kötü olmasını ummak benim en büyük hazzımdı. Artık öyle değildi sanki. Çünkü o bisikletli çocuk beni gülümsetmişti. Gökyüzündeki güneş zihnimdiki yağmurları yenmişti. Kocaman bulutlardan biri de bisiklete benziyordu sanki.

Karşıdaki yokuşun başında mimarisini çok saçma bulduğum bir bina vardı. Bazen camları sildiğimde bakmaktan alı koyamazdım kendimi. Sinir bozucu olmasının sebebi yokuşun başındaki konumuydu. O eve ulaşmak için o yokuşu çıkmak zorunda kalmak beni rahatsız ediyordu. Aslında o yokuşu seviyordum.

Çok fazla karın yağdığı bir yıl, gece vakti ailemle birlikte kaymıştık o yokuştan. Ne çok yalvarmıştım anneme bunun için. Ağlayacaktım neredeyse. Annemin sinirli ve huysuz bir biçimde o yokuşu çıktığını hatırlıyorum. Ama benim o yokuştan nasıl mutlu kaydığımı görmek bir o kadar keyiflendirmişti onu. Onun da keyifli olduğunu görmek o anın mutluluğunu doya doya hissetmemi de sağlamıştı. Bu anı beni şimdiki zamanda ailemle sürdürdüğüm ilişkimi sorgulattı. O zamandan bu zamana ne değişmişti? Şimdi annemle dışarı çıkmak bana çok sıkıcı ve gereksiz geliyordu. Halbuki o yokuştaki el ele kayarken ne çok gülmüştüm. Onun sırf benim için hiç de içinden gelmeyen bir şeyden keyif aldığını görmek ne kadar da mutlu etmişti beni. Sanırım sorun annemde değildi.

Sorun benim içimdeki aile kavramının değişmesiydi. Büyüdükçe ailemle vakit geçirmek yapacağım diğer işlerin yanında en son sıralara yerleşiyordu. Bunun farkındalığı boğazımın düğömlenmesine sebep oldu. Ergenliğimin getirdiğı o “Aileyle hafta sonu çok sıkıcı ya,” kalıbının bünyemde oluşturduğu kar topunun gittikçe büyüyüp ailemle ilişkimi zedelediğini fark etmem bana oldukça kötü hissettirmişti. Sanırım annem eve gelince artık odama gitmek yerine onunla salonda oturup televizyon izleyecektim. Bunu planlamak bir nebze olsun iyi hissettirmişti beni. Yokuşun başındaki binanın hayatımda yolunda gitmeyen bir şeye karşı bakış açımı değiştirebileceğini hiç düşünmezdim gerçekten. Bu sene de çok kar yağar mı acaba?

Hafif üşümüştüm. Pencereyi kapatıp odama geçtiğimde her şeyin grileştiğini hissettim. Sanki bembeyaz bir kağıdın üstü küllerle kaplanmıştı. Zihnimde biriktirdiğim tüm kaygıları, korkuları, sıkıntıları bu odaya hapsetmiş gibi kasvetli bir enerji hissettim. Dışarıya baktığımdaki hislerin, şu an bu odaya baktığımdakilerle bu kadar zıt olmasını şimdiye kadar fark etmemiş olmam, bambaşka bir dünyaya geçmişim gibi hissettiriyordu sanki. Bambaşka bir dünyaya geçmek normal şartlarda korkutucu gelebilirdi. Ama sanırım edindiğim farkındalıklar kaygılarımın önüne geçebilmemi sağladı. Artık o tablodan oluşturduğum maketi insanlara uyandırdığı hislerden daha çok o maketi yaparken bende anımsattığı hislerle görüyordum.

Günün sonunda hâlâ yaşadığımı hissedemiyorum. Ama o pencere de eskisi kadar silik gelmiyor gözöme. Hâlâ uğruna kan, ter veya gözyaşı dökebileceğim bir idealim yok. Oda hâlâ karanlık, tablo hala karşımda fakat artık pencerenin hangi duvarda olduğunu biliyorum. Belki de artık yaşamak fikrine ölssem ne olur fikrinden daha yakınımıdır.

Orada Kal

Yazar: İlaydanur Kurtak

Ben Geçerken

Bulmuş olmalısın birini;
Seni sana saklayacak,
Seni sana açacak,
Beni sana hatırlatacak.

Gözlerinde durmuş zaman,
Bir gülüş,
Kaybolan bir mevsim gibi.

Ben geçerken seni görmeden,
Sen hâlâ orada,
Hiç var olmamışım gibi...

Gözlerim seni arar bu dar sokaklarda.
Bilmem kaç insan gördü bu yüzü,
Bir sen görmedin.
Gölgen geçmedi yanımdan.

İsmini bir kayıp söz gibi
Söylemedim kimseye.
Bir ben sustum,
Sana dair bir ben büyüttüm seni.

Bir başka ben
Olsun ya da olmasın,
Bu ruh hep seni arayacak.

Bırak kader bizi terk etsin,
Bir anlık bir geçişte;
Sen bilmeden,
Ben hiç bırakmadan.

Ders Kitabında Kalan Bir Adam ve İlgisizlik

Merhaba herkese arkadaşlar!

Bugün sizlerle biraz ilgisizlik üzerine konuşmak istiyorum. Hani şu kalabalıkların ortasında, hatta kendi evimizin salonunda otururken bile üzerimize çöken o sessiz görünmezlik hâli... İnsanı en çok tüketen şey yalnızlık değil, varlığı ile yokluğu arasında hiçbir fark kalmadığını hissettiği o koyu ilgisizliktir. Bir insanın hâlinin, hatrının sorulmaması, kendi evinde adeta unutulmuş bir eşya muamelesi görmesi ruhunda çok derin yaralar açar.

Ben bu hikayeyi bizzat yaşamadım aslında. Aylar önce bir ders kitabımda rastlamıştım bu metne. Sınıftaki herkes okuyup hızlıca diğer sayfaya geçti ama ben o sayfada takılı kaldım. Aklımdan hiç çıkmadı, ne zaman ilgisizlik konusu açılrsa hep bu hikaye gelir zihnime.

Hikaye, Selim Bey adında kendi halinde bir adamı anlatıyordu. Selim Bey işine gidip gelen, kimseye zararı olmayan bir adam. Ama evine adım attığı an sanki şeffaflaşmıştı. Ne kızı dönüp "Nasılsın baba?" derdi, ne evdekiler onunla iki çift laf ederdi. Yıllarca o evin içinde tek bir samimi sorunun hasretiyle yaşamıştı.

Yanı başımızdaki insanların ruhundaki o sessiz çığlıkları duymak için illaki bir yerlerinin incinmesini ya da hasta olmalarını beklemeyelim. Bazen küçücük bir "Nasılsın?" bir insanın dünyasını iyileştirmeye yeter.

Yazar: Evin Aktaş

Bir gün sokakta yürürken ayağı kaldırım taşında hafifçe burkular. Öyle ciddi bir şey de değildir hani. Fakat o akşam topallayarak eve girdiğinde bir mucize olur: Kızı koşarak yanına gelir, "Baba! İyi misin, ne oldu ayağına?" der. Eşi telaşla yanına koşar, ona hemen rahat bir yer hazırlar. Yıllardır ilk defa eşi oturup onunla karşılıklı çay içer, samimi bir sohbet bulundurlar. Yıllardır görmediği o şefkat ve ilgi birdenbire etrafını sarıverir.

Ertesi gün doktor "İki güne geçer, önemli bir şey yok," der ama Selim Bey için süreç hiç de öyle işlemez. Bir hafta geçer, Selim Bey hâlâ topallar. İkinci hafta biter, hâlâ ayağını sakınarak yürür.

Çünkü Selim Bey'in ayağı çoktan iyileşmiştir aslında. Ama iyileşmek, yeniden o buz gibi görünmezliğe dönmek demektir. Selim Bey sırf o "İyi misin?" sorusunu bir kez daha duyabilmek, o çay sohbetlerinin sıcaklığını kaybetmemek için sahte bir sakatlığı iki hafta boyunca sürdürmeyi ruhundaki o devasa yalnızlığa tercih eder.

İşte ders kitabında herkesin öylesine okuyup geçtiği o sayfada beni kilitleyen şey tam olarak buydu. Ve bu durum sadece yetişkinlere özel bir şey de değil aslında. Stefan Zweig, "Yakıcı Sır" kitabında şöyle der: "Çocuklar hastalıkları ile hep gurur duyarlar; çünkü tehlikede olmanın, yakınları için önemlerini iki kat arttırdığının bilincindedirler." Selim Bey de aslında o gün evinde, çocuksu bir çaresizlikle kendi önemini artırmaya çalışıyordu. Bir insanın yaş kaç olursa olsun sırf birazcık şefkat görebilmek, hatırı sorulsun diye acısına sarılmak zorunda kalması ne kadar acı, değil mi? İlgisizlik öyle bir açlık ki, koca bir adamı bile bir çocuğun sahte sığınaklarına mecbur bırakabiliyor.

Yolculuk mu Hedefi Değerli Kılar?

Uzun bir yola çıktığını düşün. Bazı yerler engebeli, taştan ve çamurlu. Bazı yerler ise güneşli ve çiçekli. Hiç de düz bir yol değil. İlerledikçe ne olacağını bilmiyorsun. Yine de devam ediyorsun, bir amaçla çıktın bu yola. Sonunda başarı, mutluluk belki de aşk var. Tüm inancını aldın yanına ve karşına neler çıkacağını bilmeden ilerliyorsun. Başladığın gibi kalamıyorsun. Düşüyor, bocalıyor ama her defasında yeniden ayağa kalkıyorsun. Öğreniyorsun bir şeyleri.

Mücadeleyi, sabrı, devamlılığı ve daha nicesini. Bir süre sonra yol sana yabancı olmaktan çıkıyor. Hedefe ulaştığında yaşadığın o coşku seni havalara uçuruyor. Başlarda bu mücadeleni kutluyor, mutluluğunu tadıyorsun. Ardından, anlamsız bir boşluğa düşüyorsun. Evet, o çok istediğin şeye ulaştın. Ama neden böyle hissediyorsun? Yolda ilerleyen ve değişen hâlini özlediyorsun. Oysaki tüm bu savaşın bu an için değil miydi?

Aslında bu durum, günlük hayatta fark etmeden yaşadığımız birçok şeyde de karşımıza çıkar. En basit örneklerden biri bile bunu anlatmaya yeter. Pastayı yemek için verdiğin çaba, pastanın kendisinden daha tatlı gelir insana. Pandispanyanın tatlı bir telaşla pişmesini beklemek, özenli hareketlerle onu süslemek ve buzdolabına kaldırıp dinlenmesini beklemek daha cazip gelir sanki insana. Bekledikçe canın daha çok çeker, bir an önce o ilk lokmayı almak istersin. Yediğinde o müthiş tadı alırsın ve tüm bu verdiğin emeğe şükredersin. Yine de pastayı hazırlarken o telaşın, bekleyişin sana daha çok şey hissettirir.

Muhtemelen her adımı istediğin gibi olmadı. Kekin çok kabardı, onu simetrik bir şekilde süsleyemedin. Hatta tüm bunlar olurken içindeki hevesi diri tutmaya çalıştın. Ne de olsa bazı şeyler yolunda gitmeyince ilerlemek istemeyiz ama sen tüm o yolu ilerledin. Belki de en güzel an, pastayı yediğin an değil; onu yaparken geçen zamandı. Artık daha iyi bir pastacısın, tecrübe edindin. O yolu ilerleyebildiğini görmek sana inanılmaz bir iç tatmin yaşattı.

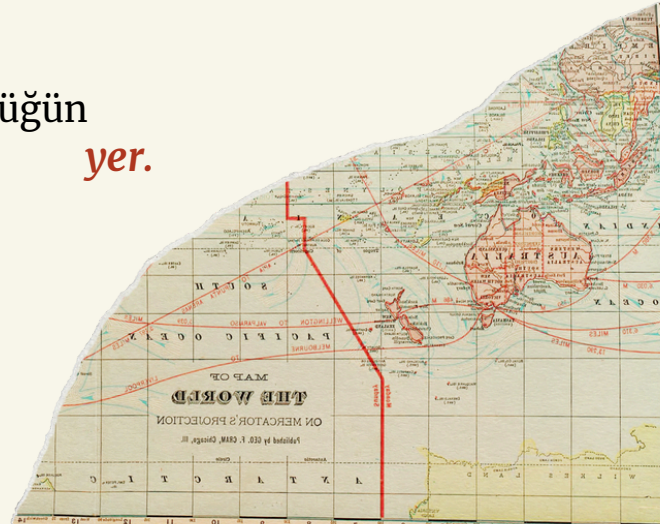
Çünkü hedef, yalnızca vardığın

Yazar: Berfin Önel

noktadır;

yolculuk ise dönüştüğün

yer.

Kitaplar Neden Arkadaşlarımız Gibidir?

Kimlere arkadaş deriz? Bizimle bağ kuran, konuşmaktan hoşlandığımız, bize bir şeyler katan, bizi sorgusuz sualsiz dinleyen, tavsiyeler veren, zor zamanlarımızda yanımızda olan ve yalnız kaldığımızda bize eşlik eden kişilere arkadaş deriz.

Aslında kitaplar da bu özelliklerin hepsine, hatta belki de daha fazlasına sahiptir. Bazen bize bir arkadaşın verebileceğinden daha fazla katkı sağlayabilirler.

Bize bilgileriyle yeni şeyler öğreten, yalnız olduğumuzda açıp okuduğumuz kitaplar adeta dostumuz gibidir. Kitapları istediğimiz zaman, istediğimiz yerde açıp okuyabiliriz. Tıpkı bir arkadaş gibi bize eşlik ederler.

Kitap okurken kendimizi yalnız hissetmeyiz. Yeni karakterlerle tanışır, farklı evrenlere ve bambaşka dünyalara adım atarız. Nasıl ki arkadaşlarımızdan yeni bilgiler öğreniyorsak, kitaplardan da yeni bilgiler edinir ve farklı deneyimler kazanırız. Özellikle kişisel gelişim kitapları bize hayat hakkında önemli dersler verebilir.

Moralimiz bozuk olduğunda bir roman ya da şiir okuyarak yeniden umut bulabilir, kendimize yeni hedefler belirleyebiliriz. En önemlisi ise kitaplar bizi yargılamaz. Sessizce bizi bekler ve ne zaman istersek yanımızda olurlar. Bize gerçek bir dost gibi davranırlar. Üstelik bu dostluk kısa süreli değildir. Aylar, hatta yıllar sonra tekrar okuduğumuz bir kitap bile bize farklı duygular hissettirebilir ve olaylara başka bir bakış açısıyla yaklaşmamızı sağlayabilir.

Kitaplar, iyi bir dost gibi her zaman yanımızdadır. Üstelik bunun için yaşı hiçbir önemi yoktur. Beş yaşındaki bir çocuk bile resimli kitaplar sayesinde yeni dünyalara adım atabilir ve hayal gücünü geliştirebilir. Okuma yazma bilmeyen bir çocuk bile resimler aracılığıyla kitaplarla bağ kurabilir. Kısacası kitaplar, her yaştan insanın hayatına dokunabilir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki kitapların çocuklar üzerindeki en önemli etkilerinden biri empati duygusunu geliştirmeleridir. Empati kuramayan bir çocuğun başkalarının duyguları ve düşüncelerini anlaması oldukça zorlaşır. Araştırmalar, çocuklarda empati becerisini geliştirmenin en etkili yollarından birinin onlara iyi bir rol model olmak olduğunu göstermektedir. Kitaplar da bu konuda önemli bir rol üstlenir. İçerdikleri olay örgüsü ve karakterler sayesinde çocuklar farklı insanların yaşadıklarını anlamayı öğrenir, onların yerine kendilerini koyabilirler.

Tıpkı iyi bir arkadaş gibi kitaplar da insanı doğru olana yönlendirir, hatalarından ders çıkarmasına yardımcı olur ve daha bilinçli bir birey olmasına katkı sağlar.

Bu yüzden kitaplar, insanların sahip olabileceği en değerli arkadaşlardan biridir.

Yazar: Sümeyye B.

Ayraçlar

ağustos 2026

Dünya sürekli değişirken
ben tek bir kişi olarak
stabil kalsaydım,
toprağın altında yatan
bir bedenle aynı hayatı
paylaşırdım.

Bade A.

Tasarım: Rumeysa Sözer

Tasarım: Dicle Ç.

Ağustos 2026